

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُرُوْهُ أَعْلَمُ الْيَوْمَاتِ أَنْ يُبْعَثَ وَأَسْأَلُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

به اسم الله رحمان رحیم

الرَّحْمَنُ ① عَلَّمَ الْقُرْآنَ ② خَلَقَ الْإِنْسَانَ ③ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ④

الرحمان * تعلیم داد قران را. * خلق کرد انسان را * تعلیم داد به او بیان را *

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ⑤ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ⑥ وَالسَّمَاءُ

شمس و قمر اند بحساب * و نجم^۱ و اشجار اند بسجده * و سماء را

(۱) نجم: گیاه، ستاره، آنچه سرچشمه میگیرد، میروید، منتج میشود، برمیآید، ظهور میکند، طلع میکند، منشه میگیرد.

رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۗ ۝٧ إِلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۝٨ وَأَقِيمُوا

بلند کرد و وضع کرد میزان را * نکنید طغیان در میزان * و بدارید قایم

الْوِزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۝٩ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝١٠

وزن را به انصاف و نکنید خساره در میزان * و زمین را وضع کرد برای انام *

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۝١١ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ

آنجاست میوه و نخل دارای (خرما) درغلافها * و حبوبات در برگها پوشیده

(١) انام: مخلوق، جانوران، مواشی، گله، رمه

وَالرَّيْحَانُ^{۱۲} فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^{۱۳} خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ

و ریحان * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * خلق کرد انسان را از

صُلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ^{۱۴} وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ^{۱۵} فَبِأَيِّ

صلصال کالفخار * و خلق کرد اجنه را از مارج از آتش^۱ * پس بکدام

الآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^{۱۶} رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ^{۱۷} فَبِأَيِّ

نعمات رب خود میکنید تکذیب * رب دو مشرق و رب دو مغرب * پس بکدام

(۱) مخاطب است انس از صلصال کالفخار و جن از مارج من نار (ترجمه ندارد)

الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ ﴿١٨﴾ مَرِّجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَنِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ

نعمات رب خود می‌کنید تکذیب * رها کرده دو بحر را کنار همدیگر * بین آنهاست برزخ

لَا يَبْغِيَنِ ﴿٢٠﴾ فَيَأْتِي الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ

تانکنند تجاوز * پس بکدام نعمات رب خود می‌کنید تکذیب * میکند خارج از آن دو مروارید

وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَيَأْتِي الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ

و مرجان ۲ * پس بکدام نعمات رب خود می‌کنید تکذیب * و ازوست کشتیهای بلند بالا

(۱) بحرین: دو بحر. روح و جسم. دو عنصر يك مرکب مثل اجزاء آب (H₂O) با وجود امتزاج مشخص میمانند. والله اعلم.

(۲) همچنان پیغامبران شهداء و صالحین که جواهر مخلوقات اند. والله اعلم.

فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ^{٢٤} ^{التصفيح} فَيَأْتِي^{٢٤} الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ^{٢٥} كُلُّ مَنْ

در بحر مانند اعلام^۱ * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * کُلُّ آنچه

عَلَيْهَا فَاِنَّ^{٢٦} وَيَبْقَى^{٢٦} وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ^{٢٧} فَيَأْتِي^{٢٧}

بر آن است فانی * و می ماند باقی وجه رب تو ذو الجلال و الاکرام^۲ * پس بکدام

الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ^{٢٨} يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ

نعمات رب خود میکنید تکذیب * میطلبد از او هر که در سماوات است و زمین. هر روز

(۱) اعلام: کوهها، نشانه ها، علم ها. کشتی ادیان سابق و کشتی اسلام. (۲) آنرا که وجه ذوالجلال میسر شود جاویدان ماند

هُوَ فِي شَأْنٍ^{٢٩} فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^{٣٠} سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ

اوست بمظهر شأن * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * میشویم فارغ برای شما ای

الثَّقَلَيْنِ^{٣١} فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^{٣٢} يَمَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

دو گروه ثقیل * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * یا معشر جن و انس

إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَوْقَاتِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا^{٣٣}

اگر میتوانید که فرار کنید از اقطار^١ سماوات و زمین بکنید فرار.

(١) اقطار: داشتن چندین قطر اشاره است بجسم کروی شکل.

لَا تَعْزُدُونَ إِلَّا بِسُلْطٰنٍ ﴿۳۳﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبٰنِ ﴿۳۴﴾ يُرْسَلُ

نمیتوانید فرار الا با سلطه * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * کند ارسال

عَلَيْكُمَا شَوَاطِئٌ مِّنْ نَّارٍ وَّ نَحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرٰنِ ﴿۳۵﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ

بر شما شعله های از آتش و نحاس^۱، که نتوانید نصرت دهید * پس بکدام نعمات

رَبِّكُمَا تُكْذِبٰنِ ﴿۳۶﴾ فَاذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿۳۷﴾

رب خود میکنید تکذیب * وقتی انشقاق کند سماء شود سرخ مانند روغن *

(۱) نحاس: دود و یا جرقات مس و فلزات ذوب شده.

فِي آيِ الْآءِ رَبِّكَ مَا تَكْذِبُ ۖ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ

پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب* در آن روز نشود سوال از گناهش انس

وَلَا جَانٌّ ۖ ﴿٣٩﴾ فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكَ مَا تَكْذِبُ ۖ ﴿٤٠﴾ يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ

و نه جان* پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب* میشوند شناخته مجرمین

بِسِيْمَتِهِمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ۖ ﴿٤١﴾ فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكَ مَا

از سیماء آنها، میشوند اخذ از کاکل و از قدم ها* پس بکدام نعمات رب خود

تُكذِّبُ^{٤٢} بِنَ هَذِهِ جَهَنَّمَ الَّتِي يُكذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ^{٤٣} يُطَوِّفُونَ

میکنید تکذیب* اینست جهنم که میگرد تکذیبش مجرمان * کند طواف

بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ^{٤٤} إِنِ فِإَيِّ^ج الْأَرْسَامِ كَذَّبَ^{٤٥} بِنِ وَلِئِنْ خَافَ

بین آن و بین حمام جوشان* پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب* و آنرا که بخوف

مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ^{٤٦} فِإَيِّ^ج الْأَرْسَامِ كَذَّبَ^{٤٧} بِنِ ذَوَاتِهَا أَفْنَانٍ^{٤٨} ج

مقام رب خود است، جنتان* پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب* دارا اند افنان*

(۱) دارای افنان: دارای مختلف لونها، شاخها، میوه ها و حاصلات.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ

پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب* در هر دو چشمه ها بگریان* پس بکدام نعمات

رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ

رب خود میکنید تکذیب* در هر دو از کل میوه جات، زوجان* پس بکدام نعمات

رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٥٣﴾ مُتَكِبِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَّانِنَهَا مِنْ سُبْرٍ ط

رب خود میکنید تکذیب* تکیه زنان بر فرش ها، استر آن از استبرق^ط.

(۱) استبرق: ابریشم سطبر یا دبیت ابریشمی گلداز یادوخته شده با تار طلا.

وَجَنَّا الْجَنَّاتِ دَانَ ﴿٥٤﴾ فَيَأْتِي الْآءِ رَبِّكُمْ كَذِبِينَ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ

وميوه هردو جنت، نزدیک * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * در آنجاست

قَصْرَتِ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٥٦﴾ فَيَأْتِي

با حیا نگاه کنندگان، نکرده طمٹ بانها انس قبل از آن و نه جان * پس بکدام

الْآءِ رَبِّكُمْ كَذِبِينَ ﴿٥٧﴾ كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَيَأْتِي

نعمات رب خود میکنید تکذیب * مثلیکه هستند یاقوت و مرجان * پس بکدام

(۱) نکرده طمٹ: نکرده خون ریزی (با کره اند)

الْأَعْرَابُ يَكْفُرُونَ بِالرَّبِّ كَافِرِينَ ۝۵۹ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ۚ فَبِأَيِّ

نعمات رب خود میکنید تکذیب* آیا باشد جزاء احسان الا احسان* پس بکدام

الْأَعْرَابُ يَكْفُرُونَ بِالرَّبِّ كَافِرِينَ ۝۶۱ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَيْنِ ۝۶۲ فَبِأَيِّ الْآعْرَابِ يَكْفُرُونَ

نعمات رب خود میکنید تکذیب* و علاوه بر آن دو، دو جنت دیگر* پس بکدام نعمات رب خود

يَكْفُرُونَ ۝۶۳ مُدْهَامَاتِنِ ۝۶۴ فَبِأَيِّ الْآعْرَابِ يَكْفُرُونَ ۝۶۵ فَبِأَيِّ

میکنید تکذیب* شده اند سیاه تیره* پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب* در آن دو

(۱) از سرسبزی و شادابی سیاهی بخود گرفته اند. (دَهَمٌ: سیاه کرده شده)

عَيْنِن نَضَّاخَتَيْنِ ﴿٦٦﴾ فَبَأَىٰ الْآءِ رَبُّكُمَا تَكْذِبُ بِنِ ﴿٦٧﴾ فِيهِمَا فَاكِهَةٌ

دو چشمه فواره کنان * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * در آن دو میوه

وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبَأَىٰ الْآءِ رَبُّكُمَا تَكْذِبُ بِنِ ﴿٦٩﴾ فِيهِنَّ خَيْرٌ

و خرما و انار * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * در آنجاست خیرات^۱

حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبَأَىٰ الْآءِ رَبُّكُمَا تَكْذِبُ بِنِ ﴿٧١﴾ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

حسین * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * حوران با حیا باشند در خیام *

(۱) خیرات: زنان، دوشیزگان

فِي أَيِّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَ

پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * نکرده طمٹ آنها را انس قبل از آن و

لَا جَانَ ﴿٧٤﴾ فِي أَيِّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ ﴿٧٥﴾ مُتَكِبِينَ عَلَى رُفْرِ

نه جان * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب * متکی هستند بر بالینهای

خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فِي أَيِّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبِينَ ﴿٧٧﴾

سبز و قالینهای حسین * پس بکدام نعمات رب خود میکنید تکذیب *

تَبْرَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ^٤
(٧٨)

برکت باراست اسم رب تو، ذی الجلال و الاکرام^١ *

---

(١) نفس از تو صبح خرمن نگه از تو گل بدامن توئی آنکه در بر من تهی از من است جای